

Herstel rietkragen rondom mini eilandjes Drontermeer en Vossenmeer

Jan van der Winden
Oktober 2020

Jan van der Winden
Ecology

research &
consultancy

staatsbosbeheer

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunst van het geven

ZABAWAS

Ars Donandi + Tringa fonds

Vogelbescherming
NEDERLAND

Herstel rietkragen rondom eilandjes Drontermeer

- In 1994/1995 zijn vele kleine eilandjes voor rietmoeras aangelegd bij Abbert in het Drontermeer en ook in het Vossenmeer
- In 1995 werd op enkele eilandjes riet ingeplant
- Het riet groeide goed op plekken waar het met rasters werd beschermd tegen vraat door watervogels (Remmelzwaal & Verheule 1999)
- In de periode erna is er echter geen beheer geweest zodat het riet door vraat verdween en er wilgen gingen groeien
- In 2019 is een proef uitgevoerd om de uitgangssituatie te herstellen: doel is om nieuw leefgebied voor de grote karekiet te maken

Het verleden: Fraaie foto van mini eilandjes in Vossenmeer voorjaar 1996. Duidelijk is te zien dat destijds het riet al niet meer in het water groeide door zeer intensieve vraat door watervogels. Dit is daarom te beschouwen als stadium 1 van aantasting. Foto R. Foppen (DLN 108 nummer 1)

Vraat zorgt voor regressie rietkragen, kale oevers, afkalving en verdwijnen eilandjes

Stadium 2. intensieve vraat op rietkraag (riet groeit nauwelijks nog in het water) en wilgenopslag op de droge bodem

(Foto's J. van der Winden oktober 2020)

Stadium 3 Rietkraag verdwijnt, golven krijgen grip op kale oevers

Alle stengels omgeknakt

Op termijn verdwijnen de eilandjes (of oevers)

Stadium 4. Riet alleen nog plukjes op droge bodem en geheel met wilgen begroeid

Stadium 5. Bodem spoelt weg omdat het niet meer door riet beschermd wordt en uiteindelijk vallen wilgen in het water

Herstel mini eilandje Drontermeer maart 2020

Wilgenopslag is verwijderd en een scherm is geplaatst om resterende plukjes riet te beschermen. Rietaanplant is niet nodig als er nog plukjes riet aanwezig zijn.

Foto S. Deuzeman

Mei 2020, 2 maanden na
herstelmaatregel

Oktober 2020, 6 maanden na
herstelmaatregel (zelfde locatie)

Mei 2020, 2 maanden na
herstelmaatregel

Oktober 2020, 6 maanden na
herstelmaatregel

Op de noordpunt van het eilandje is het riet tot het raster gegroeid. Dat is ongeveer 1 tot 2 m herstel in 1 groeiseizoen

Toekomst voor grote karekiet bij mini eilandjes?

- De proef toont aan dat de mini eilandjes succesvol zijn te herstellen
- De rietkragen groeien ongeveer 1 tot 2 m per jaar dus in 10 jaar kunnen 10 tot 20 m brede rietkragen ontstaan rondom de mini eilandjes en daarmee ideaal broedgebied voor grote karekieten vormen.
- Het blijft nodig om met rasters te werken. Verplaatsbare rasters zijn hiervoor het beste
- Zeker in de eerste jaren na herstel, is het nodig om de wilgenspruiten jaarlijks te verwijderen